

Załącznik do Zarządzenia Nr 19/D/2016/AW
Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 10 im. G. Morcinka w Tychach
z dnia 23 listopada 2016 r. uwzględniający zmianę zgodnie z Zarządzeniem Nr 35/D/2019/AW
oraz Nr 39/D/2019/AW Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 10
im. Gustawa Morcinka w Tychach z dnia 9 października 2019 r. oraz 18 listopada 2019 r.

BEZPIECZEŃSTWO W SZKOLE

PROCEDURY

WSTĘP

Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją, w szczególności: narkomanią, alkoholizmem i prostytutką stały się żywym prawem, według którego rozwiązuje się w szkole sytuacje trudne. Ich obligatoryjny charakter jest szkołom narzucony przez prawo oświatowe i wynika z zapisu w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 stycznia 2003r w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem. W § 9 obligują one wszystkie placówki oświatowe do informowania rodziców i policji o sytuacjach kryzysowych w szkole. Natomiast w § 10- do opracowania (zgodnie ze statutem) strategii działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.

Art 304 § 1 kodeksu postępowania karnego nakłada na każdego, kto dowiedział się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, społeczny obowiązek zawiadomienia o tym prokuratora lub policję. Przestępstwami ściganymi z urzędu są np.:

- spowodowanie uszczerbku na zdrowiu (art.156 kodeksu karnego) lub innego uszkodzenia ciała (art. 157 kodeksu karnego) ;
- pobicie (art. 158 paragraf 1 kodeksu karnego);
- narażenie na niebezpieczeństwo (art. 160 kodeksu karnego);
- czyn lubieżny z osobą małoletnią poniżej lat 15. (art. 200 kodeksu karnego);
- znęcanie się (art. 207 kodeksu karnego).

Nauczyciele zobowiązani są do zachowania poufności wszelkich informacji i danych, które uzyskali przy wykonywaniu swoich działań.

Warto pamiętać, że zgodnie z art. 63 ust. 1 Karty Nauczyciela nauczyciel podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych na zasadach określonych w kodeksie karnym. Organ prowadzący szkołę i dyrektor szkoły są więc zobowiązani z urzędu występować w obronie nauczyciela, gdy jego uprawnienia zostaną naruszone.

OPRACOWANIE ZAWIERA:

- I. Procedura postępowania w przypadku ucznia, który swoim niewłaściwym zachowaniem znacznie zakłóca lub uniemożliwia prowadzenie lekcji.**
- II. Procedura postępowania w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia ucznia wskutek wypadku w szkole.**
- III. Procedura postępowania wobec ucznia mającego trudności w nauce.**
- IV. Procedury postępowania w przypadku przedłużającej się nieobecności ucznia na zajęciach lekcyjnych.**
- V. Procedury postępowania w przypadku uczniowskich wagarów czy samowolnego opuszczenia szkoły.**
- VI. Procedury postępowania w przypadku, gdy uczeń samowolnie opuści świetlicę szkolną.**
- VII. Procedury postępowania w przypadku złamania przez ucznia zakazu korzystania w czasie zajęć lekcyjnych z telefonu komórkowego, dyktafonu, aparatu fotograficznego lub innego urządzenia służącego do rejestrowania dźwięku i obrazu.**
- VIII. Procedury postępowania w sytuacjach, gdy rodzice odmawiają współpracy ze szkołą lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (rodzice uzależnieni od alkoholu, narkotyków lub przejawiający zachowania mogące świadczyć o zaburzeniach psychicznych).**
- IX. Procedury postępowania w przypadku agresywnego zachowania się ucznia wobec innych uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły.**
- X. Procedury postępowania wobec ucznia- sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.**
- XI. Procedury postępowania wobec ofiary czynu karalnego.**
- XII. Procedura postępowania w przypadku przyniesienia przez ucznia papierosów lub ich palenia na terenie szkoły**
- XIII. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel uzyska informacje, że uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.**
- XIV. Procedura postępowania, gdy nauczyciel (pracownik szkoły) znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.**
- XV. Procedury postępowania, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.**
- XVI. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia faktu kradzieży przez ucznia.**
- XVII. Procedury postępowania, w przypadku jeżeli nauczyciel podejrzewa krzywdzenie dziecka – przemoc seksualną.**
- XVIII. Procedury postępowania w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa pobytu uczniów na terenie szkoły np. chęci zabrania ucznia z zajęć przez osobę nieupoważnioną lub nieznana, uprowadzenia ucznia, wtargnięcia osób obcych i inne.**
- XIX. Procedury postępowania w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu na terenie szkoły.**

- XX. Procedura postępowania w przypadku prób samobójczych lub samobójstwa ucznia.**
- XXI. Procedura postępowania w przypadku ciąży uczennicy.**
- XXII. Procedura postępowania w przypadku otrzymania podejrzonej paczki lub koperty oraz telefonu ostrzegającego przed niebezpieczeństwem.**
- XXIII. Postępowanie w czasie zagrożenia „bombowego” (przyjęcie zgłoszenia telefonicznego, znalezienie na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, przedmiotu niewiadomego pochodzenia.**
- XXIV. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy w rodzinie.**
- XXV. Procedura postępowania w sytuacji posiadania przez ucznia przedmiotów, narzędzi lub substancji niebezpiecznych.**

I. Procedura postępowania w przypadku ucznia, który swoim niewłaściwym zachowaniem znacznie zakłóca lub uniemożliwia prowadzenie lekcji.

1. Nauczyciel upomina ucznia i zobowiązuje go do właściwego zachowania.
2. W przypadku, gdy upomnienia nie skutkują, nauczyciel informuje rodziców o nieodpowiednim zachowaniu ucznia. Prosi o informację o podjętych przez rodziców działaniach.
3. Jeżeli niewłaściwe zachowania ucznia powtarzają się nauczyciel zawiadamia o tym wychowawcę klasy oraz pedagoga szkolnego. Wspólnie opracowują wspólną strategię postępowania.
4. Wychowawca organizuje spotkania z rodzicami ucznia w celu podjęcia dalszych ustaleń.
5. W przypadku, gdy rodzice nie współpracują ze szkołą, a sytuacja nie ulega poprawie, szkoła kieruje wnioskiem do sądu o wgląd w sytuację opiekuńczo – wychowawczą dziecka.

II. Procedura postępowania w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia ucznia wskutek wypadku w szkole.

1. W przypadku gdy zagrożenie zdrowia ucznia jest niewielkie, nauczyciel, bezpośredni świadek wypadku, udziela uczniowi pomocy korzystając z apteczki szkolnej i/lub kieruje ucznia do pielęgniarki szkolnej.
2. Nauczyciel, o którym mowa w ust.1 poprzez dziennik elektroniczny lub telefonicznie informuje rodziców o wypadku, podając wszystkie okoliczności i zakres udzielonej pomocy.
3. Informację, o której mowa w ust.2, nauczyciel przesyła do wiadomości wychowawcy klasy i dyrektora szkoły.
4. Gdy z oceny sytuacji dokonanej przez pielęgniarkę, do której trafił poszkodowany uczeń wynika, że zagrożenie zdrowia dziecka jest znaczne, pielęgniarka szkolna zawiadamia rodziców ucznia oraz w uzasadnionych przypadkach, w uzgodnieniu z rodzicami, wzywa pogotowie ratunkowe
5. Jeżeli nie udaje się skontaktować z rodzicami ucznia, szkoła wysyła wiadomość tekstową (sms) z prośbą o kontakt.
6. Jeżeli stan ucznia na to pozwala, oczekuje on do momentu odebrania przez rodzica, w bibliotece szkolnej lub w gabinecie pielęgniarki.
7. Jeżeli zawiadomienie rodziców jest niemożliwe, a stan ucznia poważnie zagraża jego zdrowiu, szkoła wzywa pogotowie ratunkowe.
8. W przypadku gdy lekarz udzieli pomocy na terenie szkoły, pielęgniarka szkolna lub nauczyciel jest zobowiązany odebrać sporządzoną przez lekarza notatkę i przekazać ją rodzicom, zawiadamiając ich o wypadku.
9. Gdy istnieje konieczność odwiezienia ucznia do szpitala, pielęgniarka lub nauczyciel przekazuje opiekę nad uczniem lekarzowi pogotowia.
10. Zgodnie z ustawą o zawodzie lekarza dalszą odpowiedzialność za dziecko ponosi służba zdrowia.

III. Procedura postępowania wobec ucznia mającego trudności w nauce.

1. Nauczyciel przeprowadza rozmowę z uczniem, próbuje wyjaśnić

- przyczyny trudności.
2. Zawiadamia wychowawcę klasy oraz rodziców ucznia.
  3. Wychowawca uruchamia działania związane z pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole.
  4. Po uzyskaniu zgody rodziców, uczniowi udzielana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna w formie wskazanej przez zespół ds. pomocy.
  5. Jeżeli istnieje taka konieczność rodzice ucznia proszeni są o zgłoszenie się z dzieckiem do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w celu uzyskania opinii lub orzeczenia i wskazań do pracy dla nauczycieli oraz rodziców.
  6. Po uzyskaniu opinii lub orzeczenia pomoc uczniowi jest udzielana zgodnie ze wskazaniami tam zawartymi oraz procedurami dotyczącymi pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
  7. Postępy w nauce dziecka objętego pomocą są sukcesywnie monitorowane przez nauczycieli, wychowawcę i pedagoga szkolnego

IV. Procedury postępowania w przypadku przedłużającej się nieobecności ucznia na zajęciach lekcyjnych.

Działania wychowawcy:

1. Rodzic ma obowiązek poinformować szkołę o przyczynach nieobecności dziecka.
2. Jeżeli przez dwa tygodnie nie ma informacji od rodziców o przyczynach nieobecności dziecka wychowawca ma obowiązek rozpoznać przyczynę nieobecności ucznia w szkole, poprzez nawiązanie kontaktu z rodzicami, opiekunami prawnymi lub uczniem (telefon, dziennik elektroniczny, wyjście do domu, list polecony z podpisem dyrektora szkoły).
3. Jeżeli nieobecność przedłuża się wychowawca zgłasza sprawę pedagogowi szkolnemu.

Działania pedagoga szkolnego:

1. Pedagog przeprowadza rozmowę z rodzicami ucznia zobowiązując ich na piśmie do zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia szkolne.
2. Pedagog zobowiązuje ucznia do regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne na piśmie.
3. W przypadku niedotrzymania przez ucznia i rodziców pisemnego zobowiązania, pedagog wszczyna proces administracyjno- prawny (sąd rodzinny i nieletnich, wydział edukacji-organ prowadzący szkołę, może zawiadomić dzielnicowego).

V. Procedury postępowania w przypadku uczniowskich wagarów czy samowolnego opuszczenia szkoły.

1. Wychowawca na bieżąco powiadamia telefonicznie rodziców (opiekunów prawnych) o nieobecnościach na lekcjach .
2. Ustala we współpracy z pedagogiem szkolnym przyczynę wagarów i miejsca pobytu ucznia w czasie nieobecności w szkole.
3. Wzywa do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) ucznia i przeprowadza rozmowę z rodzicami w obecności ucznia. Zobowiązuje ucznia do zaniechania wagarów lub samowolnego opuszczania szkoły, a rodziców do kontrolowania frekwencji dziecka. Ustala z rodzicami strategię postępowania. Sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy podpisana przez rodzica i ucznia (do teczki wychowawcy).
4. W przypadku braku poprawy i częstej nieobecności ucznia spowodowanej wagarami informuje o zdarzeniu pedagoga szkolnego.
5. Pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły wzywa rodziców na rozmowę celem wyjaśnienia sytuacji i poinformowania rodziców (prawnych opiekunów) ucznia o konsekwencjach wynikających z nie realizacji obowiązku szkolnego przez dziecko.
6. W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia pisemnie sąd rodzinny lub policję oraz organ prowadzący.

VI. Procedura postępowania w sytuacji, gdy uczeń samowolnie opuści świetlicę szkolną.

1. Wychowawca na bieżąco powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) o nieobecnościach ucznia na lekcjach.
2. Ustala we współpracy z pedagogiem szkolnym przyczynę wagarów i miejsca pobytu ucznia w czasie nieobecności w szkole.
3. Wzywa do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) ucznia i przeprowadza rozmowę z rodzicami w obecności ucznia. Zobowiązuje ucznia do zaniechania wagarów lub samowolnego opuszczania szkoły, a rodziców do kontrolowania frekwencji dziecka. Ustala z rodzicami strategię postępowania. Sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy podpisaną przez rodzica i ucznia (do teczki wychowawcy).
4. W przypadku braku poprawy i częstej nieobecności ucznia spowodowanej wagarami i informuje o zdarzeniu pedagoga szkolnego.
5. Pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły wzywa rodziców na rozmowę celem wyjaśnienia sytuacji i poinformowania rodziców (prawnych opiekunów ucznia) o konsekwencjach wynikających z nie realizacji obowiązku szkolnego przez dziecko.
6. W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia pisemnie sąd rodzinny lub policję oraz organ prowadzący.

VII. Procedura postępowania w przypadku złamania przez ucznia zakazu korzystania w czasie zajęć lekcyjnych z telefonu komórkowego, dyktafonu, aparatu fotograficznego lub innego urządzenia służącego do rejestrowania dźwięku i obrazu.

1. Nauczyciel ma obowiązek zareagować w przypadku, gdy bez jego zgody na zajęciach lekcyjnych uczeń korzysta z dyktafonu, aparatu fotograficznego bądź innego urządzenia służącego do rejestrowania dźwięku i obrazu.
2. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że w/w sprzęt został wykorzystany do zarejestrowania dźwięku lub obrazu na zajęciach ma prawo żądać od ucznia ujawnienia nagrania i przekazania mu sprzętu użytego do rejestracji (w obecności innej osoby dorosłej).
3. W przypadku, gdy nauczyciel jest pewien, że doszło do rejestracji lub gdy uczeń odmawia ujawnienia nagrania nauczyciel powiadamia o tym fakcie wychowawcę i pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły. Zabezpiecza sprzęt wykorzystany do rejestracji w celu uniemożliwienia jej skasowania i przekazuje go wychowawcy, pedagogowi lub dyrektorowi szkoły.
4. Wychowawca i pedagog szkolny przeprowadzają rozmowę z uczniem, ustalają okoliczności i cel użycia przez niego sprzętu rejestrującego na lekcji i za jego zgodą odtwarzają ewentualne nagranie.
5. W przypadku, gdy uczeń nadal odmawia ujawnienia nagrania lub nie chciał dobrowolnie przekazać sprzętu nauczycielowi, wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskane informacje o zdarzeniu. Przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców, zobowiązuje go do natychmiastowego skasowania ewentualnego nagrania i wyjaśnia konsekwencje związane z jego upowszechnieniem lub opublikowaniem. Wychowawca sporządza notatkę z rozmowy (do teczki wychowawcy). W obecności ucznia przekazuje rodzicom zatrzymany sprzęt.
6. W przypadku, gdy uczeń ponownie złamie zakaz rejestrowania zajęć lekcyjnych bez zgody nauczyciela lub upowszechnia bądź publikuje dokonane nagrania (np. w Internecie) podlega karom statutowym.

VIII. Procedura postępowania w sytuacjach, gdy rodzice odmawiają współpracy ze szkołą lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (rodzice uzależnieni od alkoholu, narkotyków lub przejawiający zachowania mogące świadczyć o zaburzeniach psychicznych, dziecko jest uczestnikiem lub ofiarą przemocy domowej, nieuregulowana jest sytuacja prawna dziecka).

Rodzice odmawiający współpracy ze szkołą:

1. Nauczyciel przekazuje informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje pedagoga i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca na piśmie zaprasza rodziców ucznia na rozmowę profilaktyczną w obecności pedagoga szkolnego.
4. Gdy rozmowa nie dochodzi do skutku lub nie odnosi spodziewanych rezultatów, rodziców pisemnie zaprasza dyrektor szkoły, uprzedzając o możliwości skierowania wniosku do sądu.
5. Gdy rozmowa nie dochodzi do skutku lub nie przynosi oczekiwanych efektów szkoła kieruje wniosek do sądu o wgląd w sytuację rodzinną dziecka, dołączając do niego stosowną dokumentację (notatki z rozmów, kserokopie dokumentów).

Rodzina niewydolna wychowawczo:

1. Nauczyciel/wychowawca powiadamia o zaobserwowanej sytuacji pedagoga szkolnego, z którym udaje się na wywiad środowiskowy do miejsca zamieszkania ucznia bądź wzywa rodziców do szkoły.
2. W przypadku potwierdzenia złej sytuacji domowej ucznia pedagog szkolny informuje o tym fakcie dyrektora szkoły.
3. Problem zostaje objęty pracą zespołu wychowawczego w celu udzielenia pomocy dziecku.
4. Pedagog szkolny nawiązuje współpracę z MOPS oraz informuje na piśmie o sprawie sąd rodzinny.

IX. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania się ucznia wobec innych uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły.

1. Nauczyciel przerywa agresywne zachowanie ucznia (grupy uczniów).
2. Natychmiast informuje wychowawcę klasy lub pedagoga szkolnego o zdarzeniu.
3. Wychowawca lub pedagog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem/uczniemi na temat zdarzenia, sporządza notatkę bądź zapisuje w dzienniku pedagoga szkolnego (opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany).
4. Wychowawca informuje rodziców (opiekunów prawnych) ucznia/uczniów, uczestników zdarzenia o zaistniałej sytuacji (odnotowuje ten fakt w dzienniku).
5. W przypadku powtarzania się sytuacji wychowawca zgłasza ten fakt do pedagoga szkolnego oraz powiadamia dyrektora szkoły o przypadkach szczególnie drastycznych zachowań agresywnych (stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia).
6. Wychowawca ucznia/uczniów w porozumieniu z dyrektorem szkoły stosuje wobec ucznia/uczniów kary określone w Statucie Szkoły.

X. Procedura postępowania wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.

1. Nauczyciel będący świadkiem czynu niezwłocznie powiadamia o zdarzeniu pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły.
2. Przekazuje sprawcę czynu (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę pedagogowi szkolnemu lub dyrektorowi szkoły.
3. Zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa (np. ostre narzędzia, przedmioty kradzieży itp.)
4. We współpracy z pedagogiem ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
5. Pedagog szkolny lub dyrektor szkoły powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) ucznia- sprawcy.
6. Dyrektor szkoły niezwłocznie powiadamia policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.

XI. Procedury postępowania wobec ofiary czynu karalnego wychowawca, pedagog powinien podjąć następujące kroki:

1. Powierzyć opiekę nad uczniem – ofiarą czynu karalnego pielęgniarce lub osobie przeszkolonej w udzielaniu pierwszej pomocy. To ona decyduje o konieczności ewentualnego wezwania pogotowia.
2. Powiadomić o zdarzeniu rodziców ucznia, pamiętając, aby informacją zawierała:
  - zwięzły opis zdarzenia,
  - opis aktualnego stanu fizycznego i psychicznego ofiary,
  - kroki podjęte w celu wyjaśnienia zajścia oraz zapewnienia bezpieczeństwa fizycznego ofierze.

XII. Procedura postępowania w przypadku przyniesienia przez ucznia papierosów lub ich palenia na terenie szkoły.

1. Osoba, która zauważy ucznia palącego papierosy na terenie szkoły powinna poinformować wychowawcę lub pedagoga szkolnego.
2. Wychowawca/pedagog szkolny w obecności innej osoby dorosłej ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu papierosy, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży. [Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonywać czynności przeszukania odzieży, ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji].
3. Wychowawca/pedagog szkolny zabezpiecza papierosy i dopilnowuje, by sprawca uporządkował miejsce zdarzenia.
4. Wychowawca rozmawia z uczniem o zdarzeniu oraz wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im informację o paleniu papierosów przez dziecko.
5. Przeprowadza rozmowę z uczniem w ich obecności, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. Sporządza notatkę o zaistniałym incydencie, którą podpisuje rodzic (opiekun) dziecka (do teczki wychowawcy).
6. W przypadku nasilenia się zjawiska u jednego lub grupy uczniów, wychowawca powiadamia pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły oraz stosuje wobec wychowanków kary określone w Statucie Szkoły.

XIII. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel uzyska informację, że uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.

1. Nauczyciel zobowiązany jest do przekazania uzyskanej informacji wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.

4. W przypadku, gdy rodzice odmówią współpracy, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
5. Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowy z uczniem i rodzicami, ostrzeżenia przed konsekwencjami, spotkania z pedagogiem i psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).

XIV. Procedura postępowania, gdy nauczyciel (pracownik szkoły) znajduje na terenie szkoły substancje przypominające wyglądem narkotyki.

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej niepowołanych osób oraz jej ewentualnym zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.
2. O ile to możliwe próbuje ustalić (w zakresie działań pedagogicznych) do kogo znaleziona substancja należy.
3. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły, który wzywa policję.
4. Po przyjeździe policji dyrektor szkoły niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

XV. Procedura postępowania, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki.

1. Nauczyciel w obecności innej osoby dorosłej ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją. [Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonywać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia- jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji!]
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo żądań, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, dyrektor szkoły po odpowiednim zabezpieczeniu zobowiązany jest przekazać ją policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie dokumentuje, sporządzając notatkę z ustaleń i sporządzeń.

XVI. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia faktu kradzieży przez ucznia.

1. Wychowawca zawiadamia o zdarzeniu pedagoga.
2. We współpracy z pedagogiem szkolnym ustala okoliczności kradzieży dokonanej przez wychowanka (z zachowaniem nietykalności osobistej ucznia).
3. Wzywa rodziców (opiekunów prawnych) sprawcy, przeprowadza rozmowę z uczniem w ich obecności, z której sporządza notatkę podpisaną przez rodziców (do teczki wychowawcy).
4. Sprawca podejmuje zadośćuczynienie poszkodowanemu w kradzieży.
5. Wychowawca w porozumieniu z dyrektorem szkoły ustala dla ucznia karę określoną w Statucie Szkoły.

XVII. Procedury postępowania, w przypadku jeżeli nauczyciel podejrzewa krzywdzenie dziecka – przemoc seksualną:

1. Zawiadamia o swoich spostrzeżeniach pedagoga lub dyrektora szkoły.
2. Pedagog podejmuje działania pomocowo – interwencyjne:
  - Zapewnia dziecku bezpieczeństwo fizyczne,
  - Zapewnia emocjonalne wsparcie dla dziecka i rodziny,
  - Zapewnia pomoc medyczną,
  - Uruchamia działania prawne,
  - Wskazuje konieczność i możliwość pomocy psychologicznej i psychoterapeutycznej.
3. W przypadku, kiedy znamy (lub podejrzewamy) osobę będącą sprawcą wykorzystywania, pedagog:
  - Odizoluj ją od dziecka.
  - Dbaj o to aby dziecko nie zostawało samo.
  - Zapewnia dziecku poczucie bezpieczeństwa.
  - Informuje dziecko, że niczemu nie jest winne, nie ponosi odpowiedzialności za to co się stało.

XVIII. Procedura postępowania w przypadku innego zagrożenia bezpieczeństwa pobytu uczniów na terenie szkoły np. chęci zabrania ucznia z zajęć przez osobę nieupoważnioną lub nieznaną, uprowadzenia ucznia, wtargnięcia osób obcych i inne, należy:

1. Poinformować stronę o konieczności udania się do dyrektora szkoły w celu wyjaśnienia sprawy.
2. Zawiadomić koordynatora ds. bezpieczeństwa tj. pedagoga, a jeśli sytuacja tego wymaga to również policję.
3. Uniemożliwić wykonanie niezgodnego z prawem działania – jeśli to konieczne – użyć tyle siły ile to niezbędne, gdy sytuacja tego wymaga.

XIX. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu na terenie szkoły.

/Wybrane kategorie przestępstw z Kodeksu karnego ścigane z urzędu: udział w bójce lub pobiciu, doprowadzenie małoletniego poniżej 15 lat do obcowania lub poddania się innej czynności seksualnej, znęcanie

się, naruszenie nietykalności cielesnej funkcjonariusza, wywieranie wpływu na świadka, kradzież, kradzież z włamaniem, rozbój, kradzież rozbójcza, wymuszenie rozbójnicze, przywłaszczenie, oszustwo].

1. Osoba będąca świadkiem lub posiadająca informację o popełnieniu ww. przestępstw natychmiast powiadamia dyrektora szkoły.
2. Dalsze działania podejmuje dyrektor szkoły.

XX. Procedura postępowania w przypadku prób samobójczych lub samobójstwa ucznia.

1. Każdy pracownik Szkoły Podstawowej nr 10 ma obowiązek zareagowania na jakikolwiek sygnał o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia. W przypadku zaobserwowania lub podjęcia informacji, że uczeń planuje podjąć próbę samobójczą, każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym dyrektora szkoły.

A. Postępowanie w przypadku stwierdzenia występowania u ucznia czynników wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych.

2. O wysokim ryzyku zachowań samobójczych świadczyć może wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych czynników:

1. Mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku nadziei
2. Mówienie wprost lub bezpośrednio o samobójstwie, pisanie listów pożegnalnych lub testamentu
3. Pozbywanie się osobistych i cennych dla ucznia przedmiotów
4. Unikanie kontaktów z bliskimi kolegami, izolacja, zamykanie się w sobie
5. Zaniechanie zajęć, które dotychczas sprawiały uczniowi przyjemność
6. Przejawianie dużych zmian charakteru, nastroju, występowanie nietypowych zachowań
7. Przejawianie innych zachowań ryzykownych: okaleczanie się, zażywanie narkotyków, spożywanie alkoholu
8. Przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania itp.
9. Podejmowanie w przeszłości prób samobójczych
10. Fascynacja znanymi osobami (np. gwiazdami popkultury), które popełniły samobójstwo

3. Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia, wychowawca, pedagog i psycholog szkolny podejmują odpowiednie działania interwencyjne:

1. Jednoznacznie ustalają, które z w/w przesłanek występują u danego ucznia
2. Przeprowadzają analizę sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia w celu występowania ustalenia przyczyn, kontaktują się z rodzicami w celu ustalenia przyczyn zmian w zachowaniu ucznia
3. Przekazują informację o zagrożeniu rodzicom i dyrektorowi szkoły
4. Ustalają z rodzicami zasady wzajemnych kontaktów, proponują pomoc psychoterapeutyczną na terenie szkoły lub poza nią.

B. Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych)

Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia wychowawca, pedagog szkolny oraz dyrektor szkoły podejmują następujące działania:

- Nie pozostawiają ucznia samego, próbują przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce
- Informują o zaistniałej informacji i zagrożeniu rodziców
- Przekazują dziecko pod opiekę rodziców (prawnych opiekunów) lub jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia odpowiednim instytucjom (np. policji)

C. Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą.

Po powzięciu informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą dyrektor szkoły, wychowawca, pedagog szkolny podejmują następujące działania:

1. Jeśli próba samobójcza ma miejsce w szkole, wychowawca, (nauczyciel, pracownik) powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły a ten rodziców/opiekunów prawnych
2. Dyrektor szkoły, pedagog szkolny oraz wychowawca dokonują oceny sytuacji i przeprowadzają rozmowę wspierającą z uczniem i rodzicami oraz przekazują informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej
3. Jeśli próba samobójcza ma miejsce w domu, a rodzic poinformował o zajściu szkołę, dyrektor szkoły, pedagog szkolny przekazuje rodzicom informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej
4. O próbie samobójczej dyrektor informuje Radę Pedagogiczną pod rygorem tajemnicy w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli
5. Pedagog planuje dalsze działania mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, atmosfery życzliwości i wsparcia oraz przekazują rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą
6. W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji
7. Pedagog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły

D. Postępowanie w przypadku dokonania przez ucznia samobójstwa.

1. Zebranie wstępnych informacji o okolicznościach zdarzenia i przekazanie ich dyrektorowi szkoły
2. Zawiadomienie organu prowadzącego i nadzorującego szkołę przez dyrektora szkoły
3. Zebranie Zespołu Kryzysowego i wspólne podjęcie dalszych działań
4. Poinformowanie nauczycieli o zdarzeniu na Radzie Pedagogicznej
5. Poinformowanie uczniów na forum klasy przez wychowawców

6. Stworzenie uczniom możliwości uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych
7. Udzielanie wsparcia uczniom
8. Unikanie umiedalniania problemu
9. Unikanie poczucia nadmiernej odpowiedzialności za zdarzenie.

XXI. Procedura postępowania w przypadku ciąży uczennicy.

W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji, że uczennica jest w ciąży nauczyciel/wychowawca informuje o tym fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły

1. Wychowawca lub pedagog szkolny wzywa do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) i przeprowadza rozmowę z uczennicą oraz jej rodzicami (opiekunami). Sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy (do teczki wychowawcy).
2. W przypadku potwierdzenia informacji, dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami (opiekunami prawnymi) oraz wychowawcą ustalają sposób i termin realizacji obowiązku szkolnego przez uczennicę.
3. Pedagog szkolny wskazuje rodzicom możliwości skorzystania przez uczennicę i ich samych z pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie szkoły i poza nią.
4. Dyrektor zobowiązuje wychowawcę i pielęgniarkę szkolną do opieki nad uczennicą w trakcie pobytu w szkole oraz ewentualnej kontroli w czasie jej przebywania w domu.
5. Dyrektor szkoły o zaistniałej sytuacji powiadamia na piśmie sąd rodzinny lub policję (informuje o tym fakcie rodziców uczennicy).

XXII. Procedura postępowania w przypadku otrzymania podejrzonej paczki lub koperty oraz telefonu ostrzegającego przed niebezpieczeństwem.

Nie wolno:

1. Opróżniać zawartości wszelkich podejrzanych przesyłek, nie przenosić paczki lub koperty
2. Wdychać oparów, dotykać, sprawdzać smaku, przypatrywać się z bliska
3. Zlekceważyć niebezpieczeństwa i zataić informacji

Należy:

1. Zabezpieczyć teren, uniemożliwić dostęp uczniom
2. Niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły
3. Dyrektor szkoły powiadamia policję i straż pożarną oraz podejmuje decyzję o ewentualnej ewakuacji szkoły.

XXIII. Postępowanie w czasie zagrożenia „bombowego” (przyjęcie zgłoszenia telefonicznego, znalezienie na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, przedmiotu niewiadomego pochodzenia).

1. Osoba, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego lub znalazła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, niezwłocznie powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły.
2. Zabezpieczenie miejsca, w którym znajduje się podejrzany przedmiot.
3. Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać!
4. Dyrektor niezwłocznie powiadamia Policję lub Straż Miejską.
5. Do czasu przybycia Policji akcją kieruje dyrektor szkoły.
6. Jeżeli zaistnieje taka konieczność dyrektor zarządza ewakuację.
7. Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze, takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodno-kanalizacyjne, pogotowie energetyczne.
8. Po przybyciu Policji na miejsce incydentu bombowego, akcją kieruje Policja.
9. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
10. Po ogłoszeniu ewakuacji należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
11. Nauczyciele zabierają dziennik lekcyjny i wspólnie z uczniami opuszczają klasę, udając się na wyznaczone miejsce.

Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne Policji.

XXIV. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy w rodzinie.

1. Nauczyciel przyjmuje informację, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków. Zapisuje datę i godzinę zgłoszenia.
2. Nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy lub/ i dyrektora/ wicedyrektora szkoły.
3. Wychowawca informuje pedagoga/psychologa lub/ i dyrektora/ wicedyrektora szkoły, o ile nie zrobił tego nauczyciel.
4. Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia i życia dyrektor/ wicedyrektor lub pedagog/ psycholog wzywa lekarza.
5. Dyrektor/ wicedyrektor lub/ i psycholog/ pedagog, dbając o dyskrecję, przeprowadzają rozmowę z poszkodowanym, o ile jest to możliwe (gdzie i kiedy doszło do zdarzenia lub zdarzeń, jaka była ich częstotliwość).
6. Pedagog/ psycholog zawiadamia lub/ i wzywa do szkoły rodzica (prawnego opiekuna lub osobę z najbliższej rodziny) pokrzywdzonego, którego sprawa nie dotyczy.
7. Dyrektor podejmuje decyzję o wdrożeniu procedury „ Niebieskie Karty” i wyznacza pracownika, który ją przeprowadza.
8. Dyrektor niezwłocznie po wdrożeniu procedury zawiadamia przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego i przekazuje mu sporządzoną dokumentację pokrzywdzonego.

9. W przypadku osoby nieletniej dyrektor/ wicedyrektor zawiadamia sąd rodzinny i nieletnich.

XXV. Procedura postępowania w sytuacji posiadania przez ucznia przedmiotów, narzędzi lub substancji niebezpiecznych.

ZA PRZEDMIOTY NIEBEZPIECZNE, KTÓRYCH WNIOSZENIE NA TEREN SZKOŁY JEST ZABRONIONE UWAŻA SIĘ: noże, scyzoryki, szpikulce, żyletki, lasery, kije baseballowe, gaz, straszaki broni palnej, petardy, pałki gumowe lub plastikowe, kastety, łańcuchy, duże metalowe sygnety, przedmioty zagrażające zdrowiu i życiu uczniów (inne niebezpieczne przedmioty, substancje chemiczne łatwopalne, wybuchowe i żrące).

Jeżeli nauczyciel zauważy u ucznia niebezpieczne narzędzie lub uzyska informację, że uczeń posiada niedozwolone narzędzie, zobowiązany jest do podjęcia następujących działań:

1. Nakłania ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu oraz podejmuje działanie zmierzające do jego zabezpieczenia (zachowując środki ostrożności deponuje w sekretariacie szkoły lub zabezpiecza pomieszczenie, w którym znajduje się przedmiot przed dostępem innych uczniów).
2. Powiadamia o sytuacji wychowawcę klasy, a w dalszej kolejności pedagoga/psychologa szkolnego oraz dyrektora szkoły.
3. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę wychowawczą z uczniem oraz informuje jego rodziców/opiekunów prawnych o zaistniałej sytuacji (niebezpieczeństwo dla zdrowia i życia uczniów spowodowane posiadaniem i użyciem niebezpiecznego narzędzia na terenie szkoły, konieczność zwiększenia nadzoru rodziców nad uczniem oraz zaniechania podobnych praktyk w przyszłości, konsekwencje prawne i szkolne zgodnie z zapisem w Statucie Szkoły). Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny sporządza notatkę z podjętej interwencji i umieszcza ją w dokumentacji ucznia.
4. Wychowawca ustala termin spotkania z rodzicami/opiekunami prawnym w celu poinformowania o konsekwencjach zgodnie z zapisem w Statucie Szkoły oraz przekazania im przedmiotu odebranego uczniowi. Fakt ten odnotowuje w dzienniku elektronicznym.
5. Jeżeli uczeń odmawia oddania niebezpiecznego narzędzia, nauczyciel odizolowuje go od pozostałych uczniów, za pośrednictwem innych pracowników szkoły informuje Dyrektora Szkoły.
6. Dyrektor Szkoły niezwłocznie nawiązuje kontakt z rodzicami/prawnymi opiekunami i wzywa ich do szkoły w celu zabezpieczenia niebezpiecznego przedmiotu.
7. W uzasadnionych przypadkach Dyrektor Szkoły podejmuje decyzje o powiadomieniu Policji.

Skład Zespołu Kryzysowego Szkoły Podstawowej nr 10 im. Gustawa Morcinka w Tychach: dyrektor szkoły, wicedyrektorzy, psycholog, pedagodzy, pielęgniarka, członek zespołu ds. bezpieczeństwa uczniów, samodzielny referent (sekretarz szkoły)

Za kontakty z mediami jest odpowiedzialny dyrektor szkoły lub osoba wyznaczona przez dyrektora.

Podstawy prawne

- 1) Ustawa z 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz przepisy wykonawcze do tej Ustawy.
- 2) Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 3) Ustawa z 24 kwietnia 1997r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
- 4) Ustawa z 6 kwietnia 1990r. o Policji.
- 5) Zarządzenie nr 590 Komendanta Głównego Policji z 24 października 2003 r. w sprawie metod i form wychowania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
- 6) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo Oświatowe
- 7) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
- 8) Ustawa o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich z dnia 9 czerwca 2022 r.

Telefony alarmowe:

Nazwa instytucji/adres	Numer telefonu
Policja	997
Państwowa Straż Pożarna	998
Pogotowie Ratunkowe	999
Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Tychach ul. Andersa 16	32 227 23 92
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach ul. Budowlanych 59	32 227 35 40
Pracownicy socjalni Centrum Medyczne „Żwaków” w Tychach al. Bielska 130	32 329 45 70
Dział Pomocy Rodzinie przy MOPS w Tychach ul. Budowlanych 59 (boczne wejście do budynku/parter)	32 323 22 73
Dział Pieczy Zastępczej przy MOPS w Tychach ul. Andersa 6	32 326 43 92
Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy MOPS w Tychach ul. Nowokościelna 27	32 227 05 75
Stowarzyszenie „Trzeźwość Życia” w Tychach ul. Nałkowskiej 19	32 720 52 42
Świetlica Środowiskowa – Ośrodek Św. Jan XXIII w Tychach	32 217 79 05

ul. Hierowskiego 12	
Bezpłatny telefon zaufania dla dzieci i młodzieży czynny codziennie w godzinach 12.00 – 22.00	116 111
Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 8.15 – 20.00	800 121 212
Linia Wsparcia jest linią całodobową i bezpłatną dla wszystkich osób dzwoniących	800 702 222